

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu : **P. L.**, bytom S., proti žalovanej : **Slovenská republika** zastúpená **Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky**, Župné námestie č. 13, Bratislava, **o určenie, že odmeňovanie žalobcu je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 8 C 85/2008, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. júna 2012 sp. zn. 14 Co 24/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznesením z 3. novembra 2011 č. k. 8 C 85/2008-70 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že žalobca je sudcom Krajského súdu v Trnave, ktorého čistý príjem za rok 2010 predstavoval sumu 13 313,82 Eur, v marci 2011 mal čistý mesačný príjem vo výške 2 155,70 Eur, v apríli 2011 vo výške 2 026,25 Eur a v máji 2011 vo výške 4 116,97 Eur. Ďalej uviedol, že žalobca je spoluvlastníkom nehnuteľností, ktoré v rozhodnutí definoval. Súd dospel k záveru, že i napriek tomu, že žalobca uhrádza spoločne s manželkou, ktorá je advokátka, náklady na bývanie vo výške cca 250 Eur mesačne a má vyživovaciu povinnosť k mladšiemu synovi M. L., majetkové pomery žalobcu nie sú predpokladom pre oslobodenie od súdnych poplatkov, nakoľko disponuje dostatočným majetkom a príjmami.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 29. júna 2012 sp. zn. 14 Co 24/2012 uznesenie Okresného súdu Bratislava I s poukazom na § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Vo svojom odôvodnení sa podrobne zaoberal hodnotením majetkových pomerov žalobcu. Uviedol, že oslobodenie od súdneho poplatku je kumulatívne podmienené splnením oboch podmienok, a to, že to odôvodňujú majetkové pomery účastníka a že nejde o zjavne bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Oslobodenie od súdnych poplatkov je možné len v prípadoch, keby ich úhrada ohrozila zabezpečovanie základných životných potrieb účastníka konania a zastavenie konania pre nezaplatenie poplatku by tak bolo pre neho odmietnutím poskytnutia súdnej ochrany. K odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uviedol, že nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia ako dôvod jeho zrušenia prichádza do úvahy v prípade, ak v rozhodnutí absentuje presvedčivé, konzistentné odôvodnenie, obsahujúce všetky zákonné náležitosti odôvodnenia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd sa tiež nestotožnil s tvrdením žalobcu, že výška vyrubného súdneho poplatku spôsobuje nemožnosť dovolať sa uplatneného práva na súde.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého aj druhého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil tým, že konanie odvolacieho súdu má vadu podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. v spojitosti s § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Podľa žalobcu sa súdy vo svojom odôvodnení vôbec nezaoberali jeho podstatnou námietkou, a to, že ním uplatnený nárok do 31.12.2008 nepodliehal spoplatneniu podľa zákona č. 71/1992 Zb., pretože položka 7d) Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej sa spoplatňujú návrhy na začatie konania vo veci antidiskriminačného zákona, bola zaradená do Sadzobníka súdnych poplatkov, až s účinnosťou od 1.1.2009. Použitím retroaktivity porušili súdy právne predpisy, pretože v čase podania žaloby nebolo možné predmetné konanie spoplatniť či už podľa danej položky alebo analogicky podľa inej. Predmetné konanie preto žalobca považuje za oslobodené od súdnych poplatkov, čím sa súdy rozhodujúce vo veci nezaoberali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, ktorý má právnické vzdelanie (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, keďže podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, len pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Žalobca napadol dovolaním uznesenie, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým je dovolanie prípustné.

Vzhľadom na obsah dovolania a tiež so zreteľom na § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. odvolací súd preto skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa odvolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľovi bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ tvrdil, že sa konajúce súdy vo svojich odôvodneniach nezaoberali jeho námietkou, že ním uplatnený nárok do 31.12.2008 nepodliehal spoplatneniu podľa zákona č. 71/1992 Zb. pretože položka 7d) Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej sa spoplatňujú návrhy na začatia konania vo veci antidiskriminačného zákona, bola zaradená do Sadzobníka súdnych poplatkov až s účinnosťou od 1.1.2009 a použitím retroaktivity porušili súdy právne predpisy, pretože v čase podania žaloby nebolo možné predmetné konanie spoplatniť či už podľa danej položky alebo analogicky podľa inej, dovolací súd poukazuje na to, že rozhodnutím o neoslobodení žalobcu spod povinnosti zaplatiť súdny poplatok, nebola žalobcovi odňatá možnosť pred súdom konať. Tento záver opodstatňuje predovšetkým skutočnosť, že Občiansky súdny poriadok dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti s faktickým procesným postupom súdu, nie s jeho právnym posúdením určitej otázky (vrátane otázky splnenia podmienok pre oslobodenie od súdneho poplatku). Pokiaľ by sa aj prípadne súd pri rozhodovaní (posudzovaní tejto otázky) dopustil omylu v aplikácii práva, mal by jeho postup za následok (len) nesprávne rozhodnutie, nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania sa preto dovolací súd, nezaoberal napadnutým uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Zákonu zodpovedajúci postup súdov oboch nižších stupňov nemohol mať preto za následok odňatie možnosti žalobcu konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že vyššie uvedené skutočnosti, z ktorých žalobca vyvodzuje, že postupom súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, nie sú opodstatnené.

Z týchto dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z § 237 a § 239 O.s.p., a preto jeho mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. decembra 2013

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová